

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN DIRECTIONS
OF SCIENTIFIC RESEARCH
DEVELOPMENT**

**PROCEEDINGS OF XVI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 7-9, 2022**

**CHICAGO
2022**

MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

Proceedings of XVI International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

7-9 September 2022

Chicago, USA

2022

45.	<i>Горобінська І. В., Волинець Л. М.</i>	300
	НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ ПРИ ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
46.	<i>Людіна Я. С., Гордієнко М. І.</i>	305
	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ-ПІДПРИЄМЦЯМИ В УКРАЇНІ	
47.	<i>Кузьмінська О. Е.</i>	314
	ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
48.	<i>Літвінчук К. В.</i>	322
	ПРОЦЕС РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОГІСТИКИ ЕКСПОРТУ	
49.	<i>Пришляк К. М., Покалюк Н. П.</i>	326
	КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	
50.	<i>Степаненко С. В.</i>	331
	ДОСВІД КРАЇН ЄС ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ	
51.	<i>Стерницька С. С., Крушинська А. В.</i>	337
	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
52.	<i>Чала В. С.</i>	341
	ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВІ ЕКОНОМІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ЗЕЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОГО ВИРОБНИЦТВА	
53.	<i>Янієва Д. Д.</i>	349
	ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВІДПОВІДНО ДО ЇЇ ТИПОЛОГІЇ	
LEGAL SCIENCES		
54.	<i>Сівачинський І., Бодирєв Д.</i>	355
	ПРИЙОМИ, ПРАВИЛА СТРІЛЬБИ І ВЕДЕННЯ ВОГНЮ З ПІСТОЛЕТА	
55.	<i>Срібний В. Ю., Бодирєв Д. А.</i>	359
	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
56.	<i>Старко О. Л.</i>	364
	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЗАКОННЕ РОЗГОЛОШЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	

УДК 338.1:631.1

ДОСВІД КРАЇН ЄС ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ

Степаненко Сергій Віталійович,

к.е.н., докторант

Державний біотехнологічний університет

м. Харків, Україна

Анотація: Розв'язання важливих для національної економіки завдань за сучасних умов неможливе без імплементації у практику агроменеджменту ключових стратегічних засад сталого розвитку, які вже постали домінантними для більшості країн Європи. Тенденції, пріоритети і стратегічні орієнтири, що є визначальними для вирішення завдань створення дієвого механізму інституційної підтримки імплементації, допоможуть в досягненні цілей сталого розвитку агробізнесу у контексті провідної європейської практики та з урахуванням провідних трендів.

Ключові слова: агробізнес, сталий розвиток, бізнес суб'єкти, інституційна підтримка, сільських територій, цілі сталого розвитку

Успішний розвиток аграрного бізнесу в Україні за сучасних умов неможливий без врахуванням ключових тенденцій, пов'язаних із вирішенням найважливіших для суспільства екологічних, соціальних, економічних питань. Україна прагне до підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки на європейському та світовому ринках, доручення до провідних економічних спільнот світу, намагається забезпечити високій рівень якості життя населення та продовольчу безпеку. Розв'язання цих найважливіших для національної економіки завдань за сучасних умов неможливе без імплементації у практику агроменеджменту ключових стратегічних засад сталого розвитку, які вже постали домінантними для більшості країн Європи та світу. Вирішення актуальних поточних та стратегічних питань забезпечення гідного рівня

добробуту сучасних та майбутніх поколінь вимагає реалізації концептів сталого розвитку у господарську діяльність суб'єктів агробізнесу України вже сьогодні.

Глобальна мета забезпечення сталого розвитку у країнах ЄС в інституційному форматі сьогодні реалізується на засадах поєднання вертикального та горизонтального підходів до практики інституційного управління. Горизонтальна координація передбачає цілісний погляд та погодження механізмів і спільної аграрної, соціальної та екологічної політики. Центральний орган Комісії ЄС затверджує політичні зобов'язання і спільну стратегію сталого розвитку. На робочому рівні формуються міжвідомчі групи під керівництвом Генерального секретаріату.

У 2017. була створена спеціальна робоча група - «Рада зі сталого розвитку на період до 2030р.» («Council WP 2030»). Системою партнерських організацій і платформ виступають такі як Обсерваторія сталого розвитку (SDO), інформаційно-аналітичні асоціації, цифрові платформи (MSP), експертні групи тощо. Поширеним інструментом горизонтального інституційного впливу постають консультаційні он-лайн платформи, які об'єднують уряд, суспільство, аналітичні центри та бізнес [1].

Вертикальний підхід долучає до інституційного механізму управління сталим розвитком спеціалізовані відомства та міністерства європейських країн, які є відповідальними за реалізацію цілей і програм сталого розвитку. В цілому, інституційний механізм реалізації цілей сталого розвитку у межах ЄС працює у рамках трьох функціональних вимірів: зобов'язання – стратегії – моніторинг.

Ключовими інструментами механізму є:

- 1) лідерство;
- 2) горизонтальна та вертикальна координація;
- 3) активна участь зацікавлених сторін;
- 4) трансформація та удосконалення системи знань;
- 5) бюджетування;
- 6) оцінка впливу факторів і результатів;
- 7) система соціальної відповідальності та стандартів.

Реалізація всіх завдань та досягнення цілей сталого розвитку у Європейському просторі відбувається за умови збільшення обсягів фінансового забезпечення сільського господарства та сільських територій. У межах САП ЄС підтримка цілей забезпечується Європейським аграрним фондом розвитку сільських районів (EAFRD). Бюджет EAFRD на 2022-2027 роки становить понад 95,5 млрд. євро та передбачає поступовий перехід на нову загальну сільськогосподарську політику Європейського Союзу у період 2023-2027 років, яка орієнтована на ключові цілі сталого розвитку та прийняту концепцію подальшого розвитку агросфери Green Deal.

Нова єдина аграрна політика країн ЄС передбачає досягнення десятьох цілей сталого розвитку сільських територій:

- 1) забезпечення справедливого доходу фермерів;
- 2) підвищення рівня конкурентоспроможності ферм і продукції;
- 3) нарощування частки участі аграріїв у харчовому ланцюгу вартості;
- 4) попередження негативних змін клімату;
- 5) збереження навколишнього середовища;
- 6) збереження ландшафтів та біорізноманіття;
- 7) підтримка зміни поколінь;
- 8) пожвавлення та розбудова сільських районів;
- 9) підвищення якості продуктів харчування та захист здоров'я населення;
- 10) стимулювання знань та інновацій.

З огляду на ці довгострокові глобальні цілі, завдання і пріоритети, сьогодні кожна країна-член ЄС розробляє нову стратегію розвитку агросектору та сільських територій. Крім спільного бюджетного фінансування з боку EAFRD у рамках нової аграрної політики кожна країна бере на себе зобов'язання щодо інституційної фінансової підтримки сталого розвитку сільських територій: 10% всіх витрат бюджетів країн мають бути спрямовані на перерозподіл доходів на користь малих та середніх фермерських господарств; не менше 3% платежів мають бути спрямовані на інвестиційну підтримку молодих фермерів; 10% коштів бюджетів країн спрямовуються на підтримку

біорізноманіття; 15% всіх операційних витрат мають бути спрямовані на охорону навколишнього середовища[2].

Фінансова складова механізму інституційної підтримки сталого розвитку сільського господарства в ЄС доповнюється коштами фондів Horizon Europe у розмірі додаткових 10 млрд. євро. [3]

Інституційний механізм державної підтримки реалізації засад сталого розвитку у практичній діяльності ґрунтується на поєднанні дотриманні ключових принципів: зобов'язання, координація, участь (партнерство), фінансова підтримка, знання, постійний моніторинг, безперервність [4].

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) серед основних інституційних факторів досягнення сталого розвитку визначає наступні:

1) підвищення рівня обізнаності про проблеми сталого розвитку серед населення, бізнесу, урядів країн;

2) забезпечення прихильності ідеям сталого розвитку на всіх рівнях управління суспільно-економічними процесами;

3) досягнення лідерства центрів управління та урядів у процесі визначення стратегічних пріоритетів розвитку і підтримки;

4) активна мотивація досягнення цілей, завдань і показників сталого розвитку;

5) тісний зв'язок між цілями рішеннями і діями;

6) використання бюджетних процесів у розв'язанні поставлених завдань;

7) розвиток адміністративної культури міжсекторального співробітництва та діалогу.

Ключовими орієнтирами внутрішньо корпоративної інституційної підтримки імплементації концептів сталого розвитку вітчизняних бізнес-суб'єктів агросфери у найближчій перспективі мають стати:

1) зміна парадигми мислення та сприйняття концепту сталого розвитку бізнесом, персоналом, споживачами продукції агрокомпанії;

2) формування системи спільних цілей, пріоритетів і завдань розвитку

агробізнесу, сільських територій та соціуму;

3) створення та нарощування цінності та її частини у галузевому агропродуктовому ланцюгу;

4) задоволення економічних інтересів власників та інвесторів з урахуванням інтересів суспільства, персоналу, населення сільських територій, теперішніх та майбутніх поколінь;

5) активізація процесів виконання програм соціальної відповідальності перед суспільством та персоналом компанії;

6) прозорість, високий рівень довіри, відповідальності та суспільний характер ведення агробізнесу;

7) здобуття довгострокових конкурентних переваг на основі принципово нових цінностей сталого розвитку агробізнесу і сільських територій;

8) корпоративна соціальна звітність.

Разом з тим, дієвість механізмів інституційної підтримки реалізації концептів сталого розвитку визначаються ефективністю цих процесів на рівні окремих територій та бізнес структур.

Сьогодні все більшого визнання навколо глобальної стратегії сталого розвитку набувають локальні цілі на місцевому рівні, які наприкінці і формують реальні індикатори і показники її результативності. Локалізація цілей сталого розвитку може носити будь-який формат і масштаб, проте у аграрній сфері вона набудатиме практичного значення і реалізації на рівні бізнес-суб'єктів та якості життя населення сільських територій.

У такому контексті принципово важливим сьогодні є корегування стратегічних цілей і завдань діяльності агрокомпаній України, зокрема, середніх та малих розмірів. Великий агробізнес вже активно долучається до життєво необхідної практики реалізації завдань сталого розвитку. Вже сьогодні українські агрохолдинги враховують основні положення, вимоги та принципи сталого розвитку країн ЄС.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Institutional Mechanisms of Sustainable Development. An official website of OECD. Available at: <https://www.oecd.org/governance/pcsd/toolkit/institutionalmechanisms> New general agricultural policy: 2023-27. An official website of the European Union. Available at: https://ec.europa.eu/info/index_en.

2. New general agricultural policy: 2023-27. An official website of the European Union. Available at: https://ec.europa.eu/info/index_en

3. Horizon Europe. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en.

4. Europe's approach to implementing the Sustainable Development Goals: good practices and the way forward. Policy Department for External Relations Directorate General for External Policies of the Union PE 603.473 - February 2019. Available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/603473/EXPO_STU\(2019\)603473_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/603473/EXPO_STU(2019)603473_EN.pdf).

5. Pugachev, M. (2021). Strategic directions of sustainable development of rural areas for the period up to 2030. Official website of the Research Center IAE of Ukraine. Available at: <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews/2912-instytut-aharnoyi-ekonomiky-prezentuvav-stratehichni-napryamy-staloho-rozvytku-silskykh-terytoriy-na-period-do-2030-roku.html>.